

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ Tālrunis 7282865 ♦ Fakss 7242141

PUBLISKOJAMĀ VERSIJA

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 55

(Prot. Nr.56, 2.§)

2005. gada 26. oktobrī

Par tirgus dalībnieku apvienošanos

Lieta Nr. 763/05/05/2

Par SIA „Latvija Statoil” un SIA „Regal”

25.07.2005. iesniegumu par apvienošanos

Konkurences padome 2005. gada 25. jūlijā saņēma SIA „Latvija Statoil” (turpmāk – Statoil) un SIA „Regal” (turpmāk - Regal) pilnvaroto pārstāvju ziņojumu par apvienošanos (turpmāk – Ziņojums). Tas nebija pilnībā noformēts saskaņā ar Ministru kabineta 26.10.2004. noteikumiem Nr. 897 „Kārtība, kādā iesniedzams un izskatāms ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanos”, tādēļ 29.07.2005. Konkurences padome ar vēstuli Nr. 984 pieprasīja papildu informāciju, kas tika saņemta Konkurences padomē 03.08.2005. ar Nr. 805. Statoil un Regal pilnvarotie pārstāvji tika informēti, ka par pilna Ziņojuma saņemšanas datumu saskaņā ar Konkurences likuma 16. panta pirmo daļu uzskatāms 2005. gada 3. augusts.

Izvērtējot Ziņojumā ietvertu un papildus iegūto informāciju, Konkurences padome

konstatēja:

1. Statoil ir LR Uzņēmumu reģistrā ar Nr. 40003064094 reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību, kuras vienīgais dalībnieks ir Norvēģijas kompānija *Statoil ASA* un kuras galvenie darbības virzieni ir automobiļu degvielas mazumtirdzniecība un vairumtirdzniecība u.c. darbība saskaņā ar statūtiem. Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk - VID) 29.01.2004. ir izsniedzis Statoil licenci BM Nr. 0000000357 naftas produktu (degvielas) mazumtirdzniecībai, tai skaitā arī tirdzniecībai degvielas uzpildes stacijās

(turpmāk - DUS) Valmierā, Stacijas ielā 29 un Ausekļa ielā 26, kā arī gāzes uzpildes stacijā (turpmāk - GUS) Ausekļa ielā 26. Licences derīguma termiņš ir 02.02.2004. līdz 02.02.2007. Statoil 2003. gada 1. aprīlī ir ieguvusi 100% SIA „Magni” daļas (Statoil 2004. gada pārskats un 2004. gada konsolidētais pārskats, Finanšu pārskata pielikums), kuras reģistrētā komercdarbība ir automobiļu degvielas mazumtirdzniecība, dažādu preču pārdošana. Statoil un SIA „Magni” kopīgais apgrozījums 2004. gadā bija (*).

Regal ir LR Uzņēmumu reģistrā ar Nr. 44103003961 reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību, kuras dalībnieki ir divas fiziskas personas un kuras galvenie darbības virzieni ir automobiļu degvielas mazumtirdzniecība, automobiļu tehniskā apkope u.c. darbība saskaņā ar statūtiem. VID 29.01.2004. ir izsniedzis Regal licenci BM Nr. 0000000376 naftas produktu (degvielas) mazumtirdzniecībai DUS Valmierā, Ausekļa ielā 26. Saskaņā ar VID sniegto informāciju (10.08.2005. vēstule Nr. 13.1.2/21630) licences darbība izbeigta ar tās anulēšanu 10.05.2005. Šajā pašā datumā darbību minētajā DUS ir uzsākusi Statoil. Regal apgrozījums, kas iegūts, izmantojot šai darījumā iesaistītos aktīvus 2004. gadā, bija (*).

Konkurences likuma 15. panta otrā daļa nosaka, ka tirgus dalībnieki, kuri nolēmuši apvienoties kādā no šā panta pirmajā daļā paredzētajiem veidiem, pirms apvienošanās iesniedz Konkurences padomei par to ziņojumu saskaņā ar šā likuma 16. pantu, ja apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā ir bijis ne mazāks kā 25 miljoni latu. Statoil un Regal kopējais apgrozījums, kas aprēķināts saskaņā ar Ministru kabineta 26.10.2004. noteikumu Nr. 897 „Kārtība, kādā iesniedzams un izskatāms ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanos” prasībām (bet neņemot vērā Statoil mātes uzņēmuma apgrozījumu pasaulē), ir (*), kas pārsniedz Konkurences likumā noteikto sliekšni. Tādēļ Statoil un Regal paredzētā apvienošanās ir darījums, par kuru jāiesniedz ziņojums Konkurences padomei.

2. Apvienošanās paredzēta, Statoil iegādājoties daļu Regal aktīvu (*). Ziņojumā norādīts, ka pēc apvienošanās Statoil veiks komercdarbību, lietojot no Regal nopirktās (īpašumā, tiesiskā faktiskā valdījumā iegūtās) lietas. Savukārt Regal zaudēs jebkādu kontroli pār atsavinātajām un nodotajām lietām.

Starp Statoil un Regal 21.04.2005. ir noslēgta vienošanās (*). Darījuma apjoms paredzēts (*). Vienošanās paredz Statoil saistības pēc īpašuma iegādes (*).

Ziņojumam pievienots Pirkuma līguma projekts par nekustamā īpašuma Valmierā, Ausekļa ielā 26 - DUS iegādi kopā ar visu tajā esošo un DUS darbināšanai nepieciešamo aprīkojumu. Pirkuma līguma 7.2. punkts

paredz, ka līgums stājas spēkā pēc tā parakstīšanas vienlaicīgi ar atļaujas saņemšanu no Konkurences padomes.

Saskaņā ar Konkurences likuma 15. panta pirmās daļas 3. punktu paziņotais darījums ir vērtējams kā apvienošanās, kad viens tirgus dalībnieks iegūst daļu vai visus cita tirgus dalībnieka aktīvus vai tiesības tos izmantot.

3. Ziņojumā norādīts, ka apvienošanās mērķis ir stiprināt Statoil konkurētspēju benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgū Valmieras pilsētas teritorijā un tās tuvākajā apkārtnē. Šo mērķi Statoil gatavojas realizēt, pievienojot esošajai DUS Valmierā, Stacijas ielā 29 DUS Valmierā, Ausekļa ielā 26 un tādējādi izveidojot DUS tīklu.

Ziņojumā ir identificēts viens konkrētās preces tirgus, kurā darbojas Statoil un Regal un kurš tiktu ietekmēts apvienošanās rezultātā - benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgus. Konkrētais ģeogrāfiskais tirgus definēts kā Valmieras pilsētas teritorija un tās tuvākā apkārtnē. Ņemot vērā lietā 539k/02/06/16 „Par SIA „Latvija Statoil” un SIA Shell Latvia, SIA” apvienošanos” izdarītos secinājumus un pieņemto lēmumu, Konkurences padome piekrīt šādam konkrētā tirgus definējumam - *benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgus Valmieras pilsētā un tās tuvākajā apkārtnē*, - precizējot terminu „tuvākā apkārtnē” un nosakot to 2 līdz 3 km aiz Valmieras pilsētas administratīvajām robežām.

4. Valmieras pilsētas administratīvajā teritorijā benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgū pirms apvienošanās darbojās seši tirgus dalībnieki: SIA „Neste Latvija” ar diviem DUS Rīgas ielā 76 un Mazā Stacijas ielā 14; Statoil ar vienu DUS Stacijas ielā 29, SIA „Hydro Texaco Latvija” ar vienu DUS Matīšu šosejā 33, SIA „Ziemeļu Nafta” ar vienu DUS Cempu ielā 4a, a/s „Virši-A” ar vienu DUS Patversmes ielā 12 un SIA „Regal” ar vienu DUS Ausekļa ielā 26. Divu līdz trīs kilometru rādiusā ap Valmieras pilsētu darbojas četri tirgus dalībnieki: SIA „VOER” ar vienu DUS Kocēnu pagasta „Ābelītēs”, SIA „Valdeko” ar vienu DUS Valmieras apvedceļa 10,3 km, SIA „AUTTRA” ar vienu DUS Kocēnu pagasta „Brandēļos” un SIA „Akords S.P.” ar vienu DUS Kauguru pagasta „Brīvniekos”. Nosaukto tirgus dalībnieku minētajās DUS mazumtirdzniecībā pārdotā benzīna un dīzeļdegvielas apjomi kubikmetros un tirgus daļas parādītas 1. un 2. tabulā (SIA „Valdeko” 03.08.2005. vēstule Nr. 23; SIA „AUTTRA” 03.08.2005. vēstule Nr. 44; SIA „Neste Latvija” 05.08.2005. vēstule Nr. AD 288/2005; SIA „Ziemeļu Nafta” 04.08.2005. vēstule Nr. 0177; a/s „Virši-A” 05.08.2005. vēstule Nr. 299; SIA „Akords” 09.08.2005. vēstule Nr. 9; SIA „Hydro Texaco Latvija” 08.08.2005. vēstule Nr. 02-039; SIA VOER” 17.08.2005. vēstule bez Nr.).

1. tabula. **Benzīns**

Tirgus dalībnieki	2002. g.	%%	2003.g.	%%	2004.g.	%%
Neste Latvija	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)
Statoil	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)
Hydro Texaco	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)
Ziemeļu Nafta	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)
Virši-A	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)
Regal	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)
VOER	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)
Valdeko	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)
AUTTRA	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)
Akords S.P.	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)
Kopā	(*)	100	(*)	100	(*)	100

2. tabula. **Dīzeļdegviela**

Tirgus dalībnieki	2002. g.	%%	2003.g.	%%	2004.g.	%%
Neste Latvija	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)
Statoil	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)
Hydro Texaco	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)
Ziemeļu Nafta	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)
Virši-A	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)
Regal	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)
VOER	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)
Valdeko	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)
AUTTRA	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)
Akords S.P.	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)
Kopā	(*)	100	(*)	100	(*)	100

5. Statoil un Regal konkrētajā tirgū ir konkurenti, tādēļ apvienošanās uzskatāma par horizontālu apvienošanos. Eiropas Komisijas Vadlīnijas horizontālo apvienošanos izvērtēšanai saskaņā ar Padomes Regulu par tirgus dalībnieku apvienošanās kontroli (*Guidelines on the assessment of horizontal mergers under the Council Regulation on the control of concentrations between undertakings*) (turpmāk - Vadlīnijas) rekomendē koncentrācijas līmeņa noteikšanai izmantot Herfindāla - Hiršmana indeksu¹ (turpmāk - HHI) un tā izmaiņas apvienošanās rezultātā. Komisijas prakse rāda, ka, ja pēc apvienošanās HHI ir 1000 līdz 2000 un starpība starp HHI pirms un pēc apvienošanās nepārsniedz 250, horizontālā apvienošanās parasti nerada bažas attiecībā uz konkurenci (Vadlīniju 20. punkts).

Pirms apvienošanās Statoil tirgus daļa benzīna mazumtirdzniecības tirgū Valmieras pilsētā un tās tuvākajā apkārtnē 2004. gadā ir (*), Regal tirgus daļa – (*) ar tendenci samazināties. Pēc apvienošanās Statoil tirgus daļa

¹ Herfindāla - Hiršmana indekss ir konkrētā tirgus dalībnieku tirgus daļu kvadrātu summa.

teorētiski kļūs (*). No 1. tabulas datiem var aprēķināt, ka HHI benzīna mazumtirdzniecībā pirms apvienošanās ir 1380,5, pēc apvienošanās - 1634,3, tātad atrodas Vadlīnijās minētajās robežās. HHI pieaugums šajā tirgū apvienošanās rezultātā ir 253,8, t.i., arī praktiski atbilst Komisijas ieteiktajam lielumam. Bez tam, konkrētajā tirgū darbojas tāds spēcīgs tirgus dalībnieks kā SIA „Neste Latvija” ar (*) tirgus daļu un divām DUS, kā arī SIA „Valdeko” ar (*). Pārējo sešu tirgus dalībnieku tirgus daļas ir zem (*). Konkurences padome uzskata, ka tādām relatīvi mazam tirgum konkurences līmenis ir pietiekami augsts, un secina, ka Statoil un Regal apvienošanās darījuma rezultātā benzīna mazumtirdzniecības tirgū Valmieras pilsētā un tās tuvākajā apkārtnē neradīsies un nenostiprināsies dominējošais stāvoklis, kā arī nenotiks konkurences būtiska samazināšanās.

Pirms apvienošanās Statoil tirgus daļa dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgū Valmieras pilsētā un tās tuvākajā apkārtnē 2004. gadā ir (*) ar tendenci samazināties, Regal tirgus daļa – (*). Pēc apvienošanās Statoil tirgus daļa teorētiski kļūs (*). No 2. tabulas datiem var aprēķināt, ka HHI pirms apvienošanās ir 1504,1, pēc apvienošanās - 1633,7; starpība - 129,6. Konkrētajā tirgū darbojas vairāki spēcīgi tirgus dalībnieki ar tirgus daļām virs (*) un viens ar tirgus daļu (*). Ievērojot minētos aprēķinus un pārējos apstākļus, Konkurences padome secina, ka Statoil un Regal apvienošanās darījuma rezultātā dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgū Valmieras pilsētā un tās tuvākajā apkārtnē neradīsies un nenostiprināsies dominējošais stāvoklis, kā arī nenotiks konkurences būtiska samazināšanās.

6. Vienlaicīgi ar DUS Statoil pēc apvienošanās pārņems arī GUS, kas atrodas DUS teritorijā Valmierā, Ausekļa ielā 26. Bez Regal autogāzes mazumtirdzniecībā Valmieras pilsētā darbojas vēl SIA „Latvijas Propāna gāze” ar vienu GUS Cempu ielā 12, kā arī Valmieras tuvākajā apkārtnē - SIA „Valdeko” ar GUS Valmieras apvedceļa 10,3 km. Apvienošanās rezultātā koncentrācija autogāzes mazumtirdzniecības tirgū nenotiks, mainīsies tikai vienas GUS īpašnieks no Regal uz Statoil, kurš pārņems arī Regal tirgus daļu šajā tirgū, nemainoties tirgus struktūrai.

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 2. pantu, 6. panta pirmās daļas 4. punktu, 8. panta pirmās daļas 5. punktu, 15. panta pirmās daļas 3. punktu un otrās daļas 1. punktu, 16. panta pirmo un ceturto daļu un Ministru kabineta 26.10.2004. noteikumiem Nr. 897 “Kārtība, kādā iesniedzams un izskatāms ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanos”, Konkurences padome

nolēma:

atļaut apvienošanas, kas paredzēta SIA "Latvija Statoil" iegādājoties daļu SIA „Regal” aktīvu - nekustamo īpašumu Valmierā, Ausekļa ielā 26, kas veido degvielas uzpildes staciju un gāzes uzpildes staciju.

Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā saskaņā ar Konkurences likuma 8. panta otro daļu viena mēneša laikā no šā lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētājs

P.Vilks

(*) – ierobežotas pieejamības informācija